

دووشه‌مه 20.2.2012

ده‌رسم دیبه‌گی

Darsim2006@hotmail.com

مامه‌ند قه‌شقه:

کەس نیه له‌سه‌ر ئاستی شار و پارێزگای هه‌ولێر و بگره‌ سه‌رانسه‌ری باشووری کوردستان ئاشنا نه‌بیت به‌ ناوی مامه‌ند سه‌لح مه‌لود قه‌شقه‌یی (مامه‌ند قه‌شقه)، فه‌رمانده‌ی مه‌فرزه‌ خاسه‌ی ژماره‌ (113) ی سه‌ر به‌ ئه‌منی هه‌ولێر و کرێگرته‌یی، خۆفروشی و تاوانه‌کانی ئه‌و کۆنه‌ جاشه‌.

مامه‌ند قه‌شقه، سه‌ره‌تا کرێکاری فه‌رمانگه‌ی کشتوکالی هه‌ولێر بوو، به‌لام له‌به‌ر دڵسۆزی خۆی بۆ به‌عس و دوژمنایه‌تی کردنی نه‌ته‌وه‌ی کورد و پێشمه‌رگه‌ له‌ کۆتایی هه‌فتاکانی سه‌ده‌ی رابردوو چه‌کی خیانه‌تی کرده‌ شان و دوا‌ی به‌شداری کردنی ده‌یان شه‌ر له‌دژی پێشمه‌رگه‌ و به‌گرتانی ده‌یان که‌سی بێتاوان، کرا به‌ فه‌رمانده‌ی مه‌فرزه‌ خاسه‌ی ژماره‌ (113) ی جاش.

حاجی شه‌وکه‌ت له‌تێف خدر قه‌شقه‌یی، جیگری فه‌رمانده‌ی مه‌فرزه‌ی مامه‌ند قه‌شقه‌ که‌ هه‌ردووکیان خه‌لکی یه‌ک گوندن.

به‌شیک له‌ تاوانه‌کانی مامه‌ند قه‌شقه:

ئه‌وانه‌ی مامه‌ند قه‌شقه‌ بناسن، ئه‌وه‌ش ده‌زانن که‌ ناوبراو یه‌کیکه‌ له‌ جاشه‌ تاوانباره‌ هه‌ره‌ دپنده‌کانی شاری هه‌ولێر و یه‌کیکه‌ بووه‌ له‌ کورپه‌ هه‌ره‌ دڵسۆز و به‌وه‌فاکانی به‌عس و سه‌دامی گۆرپه‌گۆر. بۆ ئاشنا بوون به‌ تاوانه‌کانی مامه‌ند قه‌شقه، وا لێرده‌ ئاماژه‌ به‌ به‌شیک له‌ تاوانه‌کانی ئه‌و ده‌ده‌م که‌ بۆ من ناسراون:

1. مامه‌ند مه‌لود سه‌لح قه‌شقه‌ و بوڕه‌ان قۆرپیتانی جاشی مه‌فرزه‌ خاسه‌ له‌گه‌ڵ هێزێکی زۆری ئه‌منی هه‌ولێر، له‌ رێکه‌وتی (19.3.1986) دا له‌ گوندی قۆرپیتانی شه‌مامک چوونه‌ سه‌ر پێشمه‌رگه‌یه‌کی پارته‌ی دیموکراتی کوردستان به‌ناوی رۆسته‌م عومه‌ر مه‌لود باپیر قۆرپیتانی که‌ پێشمه‌رگه‌ بوو لای خدر سوواره‌ و به‌ برینداری ده‌ستگیریان کرد. رۆسته‌م عومه‌ر، بۆ پێشمه‌رگه‌ی ناسراو سه‌لیمان عومه‌ر قۆرپیتانی ناسراو به‌ (سوله‌ قۆرپیتانی) فه‌رمانده‌ی که‌رت له‌ تیبی (87) ی قه‌ره‌چوگ بوو، که‌ دواتر له‌ رێکه‌وتی (22.2.1988) دا له‌ نزیک شاری موس‌ل له‌ناو ئۆتۆمۆبیلیکی مین رێژکراودا له‌گه‌ڵ پێشمه‌رگه‌یه‌کی دیکه‌دا به‌ناوی جه‌وده‌ت هه‌سه‌ن به‌ه‌وی ته‌قینه‌وه‌ی ئۆتۆمۆبیلکه‌ شه‌هید بوون. رۆسته‌م عومه‌ر مه‌لود، له‌ ئه‌مه‌نه‌ کۆنه‌که‌ی هه‌ولێر (ئه‌منی نزیک چاپخانه‌ی بایز) له‌ ژوورێکی به‌رامبه‌ر به‌ ئیمه‌دا بوو. رۆسته‌م عومه‌ر مه‌لود، له‌ دادگای شۆڕشی به‌عس سزای له‌ سێداره‌دانی بۆ ده‌رچوو و له‌ رێکه‌وتی (25.6.1987) دا له‌ ئه‌بوغریب له‌ سێداره‌ درا.

2. مامه‌ند قه‌شقه، دوو جار مام رهمان قه‌شقه‌ (رهمان هه‌مه‌د ته‌ها) ی له‌ ئه‌منی هه‌ولێر به‌گرت داوه‌، جاری یه‌که‌م له‌ مانگی ته‌موزی سا‌لی (1986) دا که‌ دوا‌ی نزیکه‌ی پینچ مانگ لیکۆلینه‌وه‌ و ئه‌شکه‌نجه‌دان له‌ مانگی یانزه‌ی هه‌مان سا‌لدا ئازادکرا. جاری دووه‌میش له‌ مانگی دووی سا‌لی (1988) مامه‌ند قه‌شقه‌ له‌گه‌ڵ قاسم ره‌شید خدر فه‌رمانده‌ی مه‌فرزه‌ی تاییه‌تی ژماره‌ (21) و ر‌ائید عه‌بدو‌سه‌لام ئه‌له‌عه‌ناس موس‌لاوی یاریده‌ده‌ری به‌رپه‌وه‌ری ئه‌منی پارێزگای هه‌ولێر (مام رهمان قه‌شقه‌) یان ده‌ستگیر کرد، که‌ تاوه‌کو (14.9.1988) له‌ زیندانی ئه‌منی هه‌ولێر مایه‌وه‌. له‌ هه‌ردوو جاره‌که‌دا ئه‌منی هه‌ولێر لیکۆلینه‌وه‌یان له‌گه‌ڵ مام رهمان قه‌شقه‌ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ کردبوو که‌ گوايه‌ خۆی سه‌ر به‌ ریک‌خسته‌نه‌کانی یه‌کیتیی نیشتمانی کوردستان و براهه‌یکشی به‌ناوی جوامیر پێشمه‌رگه‌ی (ی. ن. ک.ه‌). مام رهمان قه‌شقه، ئاماده‌یه‌ بێته‌ دادگا و ئه‌و شایه‌تیه‌ بدات.

3. مامەند قەشقە، لە مانگی ئابی سالی (1986)دا ھەریەک لە دایک و باوک و برایەکی بەھروژ ھەمەد سالی نادر (شەھید شوان قەشقە)، کارگێری پیکراوی دووی کۆمەڵە پەنجەرانی کوردستان لە مەڵبەندی سێ ئوکاتی یەکییتی نیشتمانی کوردستان، بەناوەکانی کافیه جوکل عەلی و ھەمەد سالی نادر و جەھانگیر ھەمەد سالی دەستگیر کرد و پادەستی ئەمنی ھەولێری کردن، کە دواتر ھەرسێکیان لە مانگی ئەیلولی سالی (1988)دا بەر لێووردنی گشتی ژمارە (736-737) ی رۆژی (6.9.1988) کەوتن و لە کۆتایی ھەمان مانگدا ئازادکران. شەھید شوان، دواتر لە ھێرشی تیرۆستانی ئیسلامی لە پیکەوتی (1.2.2004)دا بۆ سەر مەڵبەندی سێ ھەولێری یەکییتی نیشتمانی کوردستان شەھید بوو.
4. مامەند قەشقە لە سالی (1986)دا ئەنوەر سادق نادر قەشقە (حاجی ئەنوەری کێخوا سادق) و بیتری ھەسەن عەبدوللا (عەبیل) کە باوک و دایکی کامەرەن قەشقەن دەستگیرکرد و پادەستی ئەمنی ھەولێری کردن، لەبەرئەو ھەوێ کامەرەن قەشقەیی کوپیان فەرمانی دەستگیرکردنی ھەبوو لەلایەن ئەمنی ھەولێرەو. باوکی کامەرەن بۆ ماوەی نۆ مانگ و دایکیشی بۆ ماوەی شەش مانگ لە ئەمن دەست بەسەر بوون. کامەرەن ئەنوەر سادق قەشقە، ئامادەییە بەھۆی تەلەفۆن یان قیدی کۆنفرانس خالی چوارەم بۆ دادگا پوونکاتەو، بەلام نایەوێت ئامادەیی دادگای ھەولێر بێت لەبەر کێشەییەکی کۆمەڵایەتی کە پەیوەندی بە خۆیەو ھەیە.
5. جاشەکانی مامەند قەشقە، لە سالی (1987)دا لە فلکەیی گەرەکی زراعی ھەولێر، کەسیکیان کوشت بەناوی عوسمان ئاغا (ئەو زانیارییەم بە تەلەفۆن لە کۆنە جاشیکی مامەند قەشقە وەرگرتووە).
6. مامەند قەشقە و نایف مەحمود کەریم بلباس فەرماندەیی مەفرەزە خاسەیی ژمارە (80) و جاشەکانیان لە مانگی یەکی سالی (1988)دا نزیکەیی (40) کەسیان لە بنەمالەیی پێشمەرگەیی تیکۆشەر و دیرینی یەکییتی نیشتمانی کوردستان ئەیبوب یوسف سەعید دەستگیر کرد لەنێواندا ھاوسەر و سێ کچی شەھید جوامیر (یاسین سەعید جوامیر)، فەرماندەیی تیپی (91)ی سەفین کە لە پیکەوتی (26.6.1987)دا لە گوندی نازەنینی خۆشناوەتی لەگەڵ شەش پێشمەرگەیی دیکە بە بۆردومانی فرۆکەکانی بەعس شەھید ببوو. ھەر جاشەکانی ئەو دوو مەفرەزەییە، مەفرەزەکانی مامەند مەولود سالی (مامەند قەشقە) و نایف مەحمود کەریم بلباس ھەرچی زیڕ، پارە و شتی بەنرخ ھەبوو لە مالی باوکی ئەیبوب یوسف، شەھید جوامیری مامی و بنەمالەیی ئەیبوب یوسف ھەییە بردبوویان و توپ و کللیان خستبوو سەر دەرگای مالاکانیان؛ سەرچاوە: (گفتوگۆی تەلەفۆنی لەگەڵ ئەیبوب یوسف سەعید، کاتژمێری 11:19:56-11:27:03)، رۆژی شەممە، پیکەوتی 28.1.2012). تەواوی ئەندامانی بنەمالەیی ئەیبوب یوسف، لە مانگی ئەیلولی سالی (1988) بەگوێرەیی بریاری لێووردنی گشتی ئەنجومەنی سەرکردایەتی شۆرشی حزبی بەعس، ژمارە (736)ی پیکەوتی (6.9.1988) ئازادکران. پێشمەرگەیی دیرین ئەیبوب یوسف سەعید، ئامادەیی خۆی و بنەمالەکی نیشاندان بۆ شایەتیدان لە ھەر دادگایەکی لەدژی مامەند قەشقە.
7. مامەند قەشقە، لەکاتی ئەنفالکردنی دانیشتوانی دەشتەکانی ھەولێر و کۆیە بەتایبەت گوندەکانی شارۆچکەیی تەقەق (32) کەس کە خەلکی گوندەکانی بەردەسپی، سێکانی، کانی سلیمان و نێرەگین بوون لەپێناوی خۆشاردەنەوھیان پەنایان بردبوو بۆ شارۆچکەیی قوشتەپە، کەچی ھەموویان بەدەستی ناوبراو گیران و پادەستی ئەمنی ھەولێر کران. ئەنفالکردنی دانیشتوانی گوندەکانی بەردەسپی، کانی سلیمان، سێکانی و نێرەگین دەکاتە ئەنفالی چوار. مامەند قەشقە، لەو (32) کەسدا پانزە کەسی ھەر یەکە لە بەرامبەر (500) دیناری ئوکاتە ئازاد کرد لەبەرئەو ھەوێ ژن و ژنخوازی تیکەل بە خەلکی گوندەکەیی خۆی (قەشقە) ببوون و کەسانیک ھانایان بۆ مامەند قەشقە بردبوو کە کاریگەرییان بەسەر ئەودا ھەبوو، ناوەکانیش ئەمانەن: (گۆلی فەقی ھەسەن عەبدوللا قەشقە، جومعە مەمەد نوری بەردەسپی (کۆری گۆلی)، خوناو مەمەد نوری بەردەسپی (کچی گۆلی)، بەفراو مەمەد نوری بەردەسپی (کچی گۆلی)، ھەژار مەمەد نوری بەردەسپی (کۆری گۆلی)، نوری عەبدولرحمان بەردەسپی (خەزووری گۆلی)، مێم سەوزە بەردەسپی

(خه سووی گولئ) له گه ل سئ مندالیان به ناوه کانی پشتیوان نوری عه بدولپرحمان به رده سپی، وریا نوری عه بدولپرحمان به رده سپی، دیمه ن نوری عه بدولپرحمان به رده سپی). داواکارم به تاییه ت له بنه مالای ئه نفال کراوه کان یان هه رکه سیک ناوی ئه نفال کراوه کانی گونده کانی به رده سپی، سیکانی، کانی سلیمان و نیره گین ده زانیت که به دهستی مامه ند قه شقه گیراون بۆ میان بنیریت. خالد فقهی حه سه ن عه بدوللا (ناسق قه شقه)، ئاماده یه بیته دادگا و ئه و تاوانه ی ناوبراو به سه لمینئ.

8. هیزیکي هاوبه شی جاشه کانی مامه ند سالح مه ولود (مامه ند قه شقه)، فه رمانده ی مه فره زه ی تاییه تی سه ر به ئه منی هه ولیر، به شیر بارزانی، سه رۆکجاشی یه کیک له فه وجه سووکه کان، دیده وان جه لال حه مه د زاری ناسراو به دیده وان جه لال پیربال، فه رمانده ی مه فره زه ی (186) ی سه ر به ئه منی هه ولیر، عه زیز حه مه د مه ولود شیخانی (مه لا عوزیر)، سه رۆکجاشی فه وچی (130)، عه بدولخالیق سه لیم پونگینه یی (قه راج)، فه رمانده ی مه فره زه ی تاییه تی ئه منی هه ولیر، عه لی ئاومالی، فه رمانده ی مه فره زه ی تاییه تی سه ر به ئه منی هه ولیر و عومه ر محه مه دئهمین سو فی شیخانی (عومه ر سو فی)، فه رمانده ی مه فره زه ی تاییه تی (47) ی سه ر به دائیره ی ئه منی هه ولیر، له بۆ سه یه کی هاوبه شیاند له ریکه وتی (28.2.1988) دا له نزیک گوندی که ردزی سه ر به شارۆچکه ی قوشته په، توانیان ئه کره م ئیسماعیل محه مه د شوانی خه لکی گوندی حاجی شیخانی دیبه گه ناسراو به (عه ریف ئه کره م)، فه رمانده ی که رتی چواری تیپی (87) ی قه ره چوغی (ی. ن. ک)، سالح عومه ر محه مه د شوانی (ئاموزای شه هید عه ریف ئه کره م) و حاته م سه عید عه لی عه وینه یی که هه ردوکیان پیتشمه رگه ی که رتی چواری هه مان تیپ بوون، له گه ل شه هید بوونی دوو ژن که که سوکاری پیتشمه رگه بوون به ناوه کانی (خاسیه سالح ئه منین عه وینه یی) دایکی شه هید حاته م سه عید عه لی عه وینه یی و (کافیه عه بدوللا مه نیچ مه خموری) پوری پیتشمه رگه ی قاره مان عه لی مه خموری و برینداربوونی هه ریه ک له سه باح حه سه ن، خه دیجه سلیمان و کافیه حوسین عه بدوللای خوشکی شه هید فاقه مه خموری و هاوسه ری شه هید لاه مه خموری که ئه و دوو ژنه ش که سوکاری پیتشمه رگه ن.

9. مامه ند سالح مه ولود (مامه ند قه شقه)، به شداری ئه نفالی (4) ی کردووه. مامه ند قه شقه، به شداری ئه نفالکردنی دهشتی هه ولیری کردووه، که ده کاته شالاوی ئه نفالی (4)، سه رچاوه: (1-21، زیاد عه بدولپرحمان، تونی مه رگ، ل242). لیره دا پتویسته ئاماژه به وه بده م که له په رتووی (ئینسکلۆپیدیای تاوانبارانی ئه نفال و کوردۆسایدکردنی گه لی باشووری کوردستان) دا هه له یه ک له کاتی وه رگرتی زانیارییه کان و گواسته وه یاندا له لایه نی منه وه پروویداوه، هه له که ش ئه وه یه له جیاتی ئه وه ی بنووسم (مامه ند قه شقه به شداری ئه نفالی دهشتی هه ولیر که ده کاته ئه نفالی چواری کردووه؛ سه رچاوه: (زیاد عه بدولپرحمان، تونی مه رگ، ل242)، نووسیومه (مامه ند قه شقه به شداری ئه نفالکردنی دانیشتوانی ناوچه کانی تیه کو و نه وجولی کردووه، که ده کاته شالاوی ئه نفالی (3)؛ سه رچاوه: (زیاد عه بدولپرحمان، تونی مه رگ، ل242). به هو ی ئه و هه له وه 1. داوای لیوووردن له نووسه ری په رتووی تونی مه رگ (زیاد عه بدولپرحمان) ده که م، که ئه وه ی عه زیز فه تاح حه سه ن-م گواسته وته که به شداری ئه نفالی تیه کو و نه وجولی کردووه و ناوه که ی که وتوته ژیر ناوی مامه ند قه شقه وه. 2. گرنگ ئه وه یه که له سه رچاوه ی ناوبراودا ناوی مامه ند قه شقه وه کو که سیکي به شدار له شالاوی درندانه ی ئه نفال هاووه و هیچ جیاوازییه کیش له وه دا نابینم ئه گه ر ئه و به شداری ئه نفالی سئ یان چواری کردبیت، چونکه ئه و به گویره ی په رتووی (تونی مه رگ) به شداری ئه نفالی کردووه. ئه گه ر دادگای پارته ی هه ولیر و محه مه د مسته فا مه حمود که رکوکی وه کو ئه رکی خو یان سه بیرکی په رتووی (تونی مه رگی) یان بکر دایه که من وه کو سه رچاوه به کارم هیناوه، به دلنایای پتویستی به وه نه ده کرد بانگ بکریم بۆ دادگا، به لام وه کو پیتشینان ده لئین: (ئهم ماسته موویه کی تیدایه)! باوه رتان هه بیت به گویره ی زانیارییه کانی خۆم ئه م ماسته گوریسیکیشی تیدایه نه که ته نیا موویه ک!!

10. له رۆژی (6.3.1991) دا خۆنیشاندا نیک له بازارێ شیخه‌للا له‌ژێ رژی می سه‌دام ده‌ستی یێ کرد که خۆم یه‌کیک بووم له به‌شدارانی خۆنیشانده‌که. لهو رۆژه‌دا به‌چاوی خۆم مامه‌ند قه‌شقه و جاشه‌کانیم بینی که به‌ناو شیخه‌للا هاتن و به‌ره‌و پردي سه‌یداوه و ناو گه‌رکه‌کی سه‌یداوه رۆیشتن. خۆم نه‌مبینی مامه‌ند قه‌شقه و جاشه‌کانی ته‌قه له که‌س بکه‌ن، له‌به‌رئه‌وه‌ی من له‌سه‌ر پردي سه‌یداوه له‌پیناوی داخستنی ده‌رگای دوکانه‌که‌م گه‌رامه و له‌گه‌رانه‌وه‌مدا تووشی پیکابی جاشه‌کانی مامه‌ند قه‌شقه بووم که به‌ره‌و سه‌یداوه ده‌رۆیشتن. وه‌لێ به‌رله‌وه‌ی ئه‌وان بگه‌نه لای شوینیه‌که ته‌قه له خۆنیشانده‌ران کرا که دواتر ده‌رکه‌وت قاسم ره‌شید خدری فه‌رمانه‌دی مه‌فرزه‌ خاسه‌ی ژماره (21) و جاشه‌کانی ئه‌و بووینه ته‌قیان کردووه. جا ئه‌وه نازانم له‌ناو سه‌یداوه یان سیتاقان که خۆنیشانده‌که له‌و دوو گه‌رکه‌دا کۆتایی پێهات، مامه‌ند قه‌شقه و جاشه‌کانی ته‌قیان له که‌س کردووه یان نا، که مامه‌ند و جاشه‌کانی به‌دوای خۆنیشانده‌ران چوون بۆ سه‌یداوه و سیتاقان!

11. مامه‌ند قه‌شقه، له‌دوای راپه‌یینی به‌هاری سالی (1991) ی باشووری کوردستان چووه ریزه‌کانی پارتي دیموکراتی کوردستان و کرایه به‌رپرسانی سهربازی پارتي و هه‌موو خه‌لکی هه‌ولێر ده‌زانن که ئه‌و کۆنه مه‌فرزه‌ خاسه‌ی به‌عس چ رۆلێکی خراپی هه‌بوو له خۆشکردنی ئاگری شه‌ری براکوژی و ئازاردان و کوشتنی ئه‌ندام و لایه‌نگرانی یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان. هه‌ر بۆ نمونه، مامه‌ند قه‌شقه و جاشه‌کانی له کاتژمێری (3) ی ریکه‌وتی (11.5.1994) دا چوونه سه‌ر کۆمیته‌ی رۆژه‌لاتی (ی. ن. ک.) و به‌رپرسانی کۆمیته‌که عه‌بدوللا قادر شه‌ریف ئۆمه‌راوه‌یی (عه‌بدوللای مه‌لا قادر) یان بریندارکرد که رۆژی دواتر واته‌ ریکه‌وتی (12.5.1994) له کاتژمێری (5) ی به‌ره‌به‌یاندا شه‌هید بوو.

12. مامه‌ند قه‌شقه، هه‌ر له سالی (1994) دا دوو هاوولاتی بیتاوانی شاری هه‌ولێری له گه‌رکه‌کی مه‌هاباد نزیک جاده‌ی سه‌تی ته‌نیا له‌به‌رئه‌وه‌ی جلی سه‌وزیان له‌به‌ربوو شه‌هیدکرد. داواکارم بنه‌ماله‌ی ئه‌و دوو شه‌هیده یان ئه‌وانه‌ی زانیاری ته‌واویان له‌سه‌ر ئه‌و تاوانه هه‌یه، ناوی سیانی و رۆژی شه‌هیدبوونی ئه‌و دوو هاوولاتیه‌م بۆ بنێرن.

مامه‌ند سالح مه‌ولود قه‌شقه، فه‌رمانه‌دی مه‌فرزه‌ خاسه‌ی ژماره (113) ی جاش، له‌لایه‌ن (دادگای بالای تاوانه‌کانی ئێراق) هوه، به‌هۆی به‌شداریکردنی له شالاری ئه‌نفاله‌کاندا، فه‌رمانی ده‌ستگیرکردنی بۆ ده‌رچوووه و ژماره (281) ی له لیستی داواکاره‌وه‌کاندا دراوه‌تی. له فه‌رمانی ده‌ستگیرکردنه‌که‌ی بالای تاوانه‌کانی ئێراق و په‌رتووکی (تونی مه‌رگ) ی زیاد عه‌بدولپه‌حمان، به‌هه‌له‌ ناوی مامه‌ند مه‌ولود سالح (مامه‌ند قه‌شقه) وه‌کو سه‌رۆکجاشی فه‌وج هاتووه که له راستیدا ناوبراو فه‌رمانه‌دی مه‌فرزه‌ خاسه‌ی سوپه‌ر جاشی سه‌دام و به‌عس بووه.

ناسه‌به‌خۆیی و ناداپه‌روه‌ریی دادگای هه‌ولێر:

ده‌لێن له کوردستان یاسا سه‌روه‌ره و یاسا له سه‌رووی هه‌موو که‌سیکدایه، به‌لام ته‌واو پێچه‌وانه‌ی ئه‌و قسه‌یه راسته. ئاخ‌ر ئه‌گه‌ر یاسا سه‌روه‌ر بوايه ده‌بوايه بکوژی ئه‌و (10) خۆنیشانده‌ره‌ی (17) ی شوباتی سالی (2011) ی سلیمانی و ده‌وروبه‌ری نه‌ک راده‌ستی دادگا بکرانایه به‌لکو ئێستاکه ده‌میک بوو بریار له‌سه‌ر بیتاوانی یان تاوانباریتی بکوژه‌کانیان ده‌رچووایه! راده‌ست نه‌کردنی بکوژه‌کان له‌لایه‌ن پارتي دیموکراتی کوردستان و یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان نه‌ک ناسه‌روه‌ریی یاسا ده‌سه‌لمینیت، به‌لکو ناسه‌ربه‌خۆیی، ناداپه‌روه‌ریی و بیه‌یزی ده‌سه‌لاتی دادگای کوردستان ده‌سه‌لمینیت. دادگایی کردنی برایمی کاکه‌حه‌مه و له هه‌مان کاتدا شارنده‌وه‌ی هیواي ئه‌حمه‌د مسته‌فاو بکوژه‌کانی تری خۆنیشانده‌ران ناداپه‌روه‌ریی یاسا و ناسه‌روه‌ریی دادگاکانی کوردستان ده‌سه‌لمینیت. خۆم له‌گه‌ل

دادگایى کردنى ته‌واوى تۆمه‌تباران دام ئه‌وانه‌ى خۆنیشانده‌ران و به‌وانه‌ش كه پۆلیسیان شه‌هیدكردووه، هه‌تا برائى كاكه‌حه‌مه‌ش ئه‌گه‌ر تاوانىكى كردبى يان هاندەر بوو بىت بۆ هه‌ر تاوانىك.

ئاخر م‌رو‌ف چۆن گومانى له‌ سه‌ربه‌خۆى، دادپه‌روه‌رى و بىلايه‌نى دادگاكانى كوردستان و به‌تايه‌ت هه‌ولێر و ده‌وك نه‌بىت كه له‌ ماوه‌ى چه‌ند ساڵى رابردوودا به‌ ده‌يان باره‌گای گۆران، كۆمه‌لى ئىسلامى و يه‌كگرتوى ئىسلامى له‌ پارێزگاكانى هه‌ولێر و ده‌وك تالان كران و سووتینران، به‌بى ئه‌وه‌ى كه‌سێك ده‌ستگیر بكریت يان سزا بدریت سه‌ره‌رای هه‌بوونی ده‌يان كلیبى قیدیۆ كه تۆمه‌تباران ده‌ناسرین!

بۆ زانیارى هه‌موو لایه‌كیش چه‌نده‌ دژى ده‌سه‌لاتى گه‌نده‌لى پارتى دیموکراتى كوردستان و يه‌كیتی نیشتمانی كوردستان، ده‌يان قات له‌وه‌ زۆرتر دژى گۆران، كۆمه‌لى ئىسلامى و يه‌كگرتوى ئىسلامى و به‌هێچ شێوه‌یه‌ك به‌ باشتريان نابینم له‌ هه‌ردوو حزبى ده‌سه‌لاتدار به‌تايه‌ت حزبه‌ ئىسلامیه‌كان كه نه‌ك ته‌نیا له‌ كوردستان به‌لكو له‌ هێچ كۆنچى ئه‌و جیهانه‌دا هه‌زناكه‌م ده‌سه‌لات بگه‌رنه‌ ده‌ست، به‌لام ئه‌وانه‌ى له‌سه‌ره‌وه‌دا باس كر‌وون راس‌تین و پێویستیشه‌ هه‌رده‌م راس‌تیه‌كان بگوت‌رین هه‌تا ئه‌گه‌ر م‌رو‌ف خۆشیشى به‌ لایه‌نى سته‌ملىكراو نه‌یه‌ت.

ئه‌وانه‌ى پارتین، گومانیان له‌ دادپه‌روه‌رى دادگاكانى سلیمانى و ناوچه‌كانى ترى ژێرده‌ستى يه‌كیتی نیشتمانی كوردستاندا هه‌یه، به‌پێچه‌وانه‌ش يه‌كیتی و لایه‌نه‌كانى تر گومانیان له‌ داگاكانى هه‌ردوو پارێزگای هه‌ولێر و ده‌وك هه‌یه، ئۆپوزسیونیى له‌ ته‌واوى دادگاكانى كوردستان. بۆ راس‌تى قسه‌كه‌م فازل میرانى، سكرتێرى مه‌كتبه‌ى سیاسى پارتى له‌ دیمانه‌یه‌كا له‌گه‌ل كه‌نالى ئاسمانى په‌يامى ئىسلامیه‌كان به‌ئاشكرا گوتى: (ئێمه‌ وه‌كو پارتى باوه‌رمان به‌و دادوه‌رانه‌ى سلیمانى نییه‌ كه دۆسیه‌كه‌ى هیوا ئه‌حمه‌د مسته‌فایان لایه، چونكه‌ ئه‌وان ماده‌یه‌كى زۆر قورسیان بۆ ئه‌و داناه، كه‌چى ماده‌ى سووكیان بۆ خۆنیشانده‌ران داناه. هه‌ر بۆیه‌ هیوا راده‌ست ناكه‌ین تا لیژنه‌یه‌كى دادوه‌رى بىلايه‌ن له‌ ده‌ره‌وه‌ى سلیمانى نه‌هینریت له‌پیناوى يه‌كلايیکردنه‌وه‌ى دۆسیه‌ى خۆنیشانده‌ران).

مه‌لا به‌ختیار، لێرسراوى ده‌سته‌ى كارگیرى مه‌كتبه‌ى سیاسى يه‌كیتی له‌ به‌شى دووه‌مى دیمانه‌كه‌ى له‌گه‌ل كه‌نالى ئاسمانى (كه‌ى. ئین. ئین)دا له‌ ئیواره‌ى (15.2.2012)دا ناراس‌ته‌وخۆ و به‌ پێچوپه‌نا گومانه‌كانى فازل میرانى له‌ دادگای سلیمانى پشتراس‌ت كرده‌وه‌.

باشه‌ كه دادگاكانى كوردستان به‌مشێوه‌یه‌ بن، بۆ گومانم له‌ سه‌ربه‌خۆى، بىلايه‌نى و دادپه‌روه‌رى دادگاكان و سه‌روه‌رى یاسا نه‌بىت له‌ كوردستان، له‌كاتێكدا كه تۆمه‌تبارىكه‌ى وه‌كو مامه‌ند قه‌شقه‌ سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ى كه فه‌رمانى ده‌ستگیر كردنى هه‌بىت به‌ تۆمه‌تى به‌شداری كردنى له‌ شالۆى ئه‌نفال، كه‌چى له‌ دادگای هه‌ولێردا سكاڵا له‌دژى من تۆمار بكات به‌تۆمه‌تى ئه‌وه‌ى گوايه‌ هه‌ولێ ناو‌زرا‌ندیم داوه‌!! ئه‌و يه‌ك دوو براده‌ره‌ى له‌ فه‌یسبووك بۆیان نووسیبووم نا‌هه‌قیان نییه‌ كه نووسیویانه: (ئه‌وه‌ى تۆ هه‌ر هێچ نیه‌، تا سه‌ر بمینی عاجباتیان ده‌بینی).

نامه‌یه‌ك بۆ دادگاكه‌ى پارتى ناوچه‌ى هه‌ولێر:

با دادگای پارتى دیموکراتى كوردستان و دادوه‌رى پارتى محمه‌د مسته‌فا محم‌ود كه‌ركوكى ئه‌وه‌ باش بزانی كه ئاماده‌ى دادگا نابم و زۆریش لییان بێمه‌تم، بۆیه‌ با له‌وه‌ زیاتر چاوه‌ڕێی گه‌رانه‌وه‌م نه‌كه‌ن و له‌ ئاماده‌نه‌بووندا بریارى خۆیان بدن و چاوه‌ڕێی بریاره‌كه‌یانم كه به‌ فه‌رمى بۆ ئیمیله‌كه‌مى بنێرن.

به‌لام پاش بریاردانى ئه‌وان، منیش وه‌كو هاوولایه‌یه‌كى دانماركى رێشوینى پێویست و چه‌ند هه‌نگاوێك ده‌گرمه‌به‌ر كه دلایم له‌ كۆتاییدا نه‌ك ئه‌وان دۆراو ده‌رده‌چن، به‌لكو ده‌بنه‌ هۆكارى زۆرتر سووككردن و له‌كه‌داركردنى دادپه‌روه‌رى له‌ كوردستان و ناو‌زرا‌ندنى كورد و كوردستان. با باشیش بزانی ئه‌و له‌كه‌دار كردنه‌ى دادگا و كورد كوردستان هۆكاره‌كه‌ى دادگای هه‌ولێر، محمه‌د مسته‌فا محم‌ود و پارتین كه له‌پیناوى كۆنه‌ جاشیكى وه‌كو مامه‌ند قه‌شقه‌ ئه‌و شوره‌یه‌ به‌سه‌ر كورددا ده‌هینن!

دادگای ههولێر و محهمەد مستەفا مەحمود بەو ڕێوشوێنەی لەدژی من گرتیانە بەر زۆر خۆیان بچووک دەکەنەو و خۆیان لەپشت مامەند قەشقە دەشارنەو. ڕێک ئەو دادگایی کردنە وەکو کێشەیی خۆم و هەرەشەکانی خالیدی خولەسوور دەبینم، کە دواتر داوام لە ناجی محهمەد پیرداود (کاردۆ)ی سەرۆکی فراکسیونی گۆڕان لە پەرلەمانی کوردستان کرد بۆ ئەوێ داوا لە سەرکردایەتی گۆڕان و نەوشیروان مستەفا بکات بەلای کەمەو و ئەگەر هەلۆیستیان نەبێت با ڕوونکردنەوێەک بەدەن لەسەر هەرەشەکانی ناوبراو. سەرەتا کاردۆ قسەیی زل زلی زۆری کرد و بەلێنیدا کە قسە لەگەڵ سەرکردایەتی دەکات و وەلامم دەداتەو. بەلام داوی ماوێەکی زۆری بێدەنگی ئەو، ڕۆژیک تەلەفۆنم بۆ کاردۆ کرد، وەلێ وەلامی نەبوو. هەر ئەو ڕۆژە و چەندین ڕۆژی دواتر نزیکەیی (25-30) جار تەلەفۆنم کردەو، کەچی هەر وەلامی نەبوو! بەناچاری تەلەفۆنم بۆ برادەرێکی دیکەیی گۆڕان کرد و هەمان باس لەگەڵی کردەو و داوام لێکرد قسە لەگەڵ کاردۆ بکات کە بۆ وەلامم ناداتەو! داوی یەک دوو ڕۆژ و داوی قسەکردن لەگەڵ کاردۆ و سەرکردایەتی گۆڕان، برادەرەکەم وەلامی دامەو کە کاردۆ نایەوێت وەلامم داتەو و هیچ قسەیکەشم لەگەڵ بکات. ئەو وەلامی کاردۆ بۆ من زۆر ناخۆش بوو، چونکە ئەگەر کاردۆ سەرەتا پێی گوتبام کە ئەو نایەوێت قسە لەو کێشەیی بکات بەلامەو ئاسایی بوو و لێشی تورە نەدەبووم، بەلام خۆکێشانەوێ بەمشێوێە پەستی کردم و بە برادەرەکەمم گوت بەناوی منەو بە کاردۆ بێ: (کاردۆ بەو ڕەفتارە ناشیرنەیی بەرامبەر بە من خۆی زۆر بچووک کردەو. ڕۆژیک دێت لە نووسینیکیدا ئاماژە بەو کارە قیزەوێە ئەو دەدەم. ئێستاکە کاردۆ زۆر بە بچووک و لە دواوێ کۆنە سەرۆکجاش خالیدی خولەسوور دەبینم، کە چەند گولە (R. P. G)یەکی بۆ ئەو جاشە هەلگرتووە و لەگەڵ وەشانندی هەر گولەیکە کاردۆ گولەیکەکی تر دەداتە دەست خالید).

بەلام ئەو کارەیی دادگای ههولێر و محهمەد مستەفا مەحمود هەمان ئەرکی کاردۆیە کە بۆ خالیدی خولەسووری کرد، ئەوان بۆ مامەند قەشقە دەکەن و وەکو لەشکری ئەنفال بەدواوەن، کە مامەند قەشقە دەلێت: (ئەوێ ناوی منی داو کە خەلکم ئەنفال کردووە دەبێ لە دادگا بیسەلمێنێ، ئەگەرنا ئەنفالی دەکەم؛ سەرچاوە: (دێرین، ژمارە (24)، یەکشەممە، ڕێکەوتی (15.9.2007)، ل8. دێرین ڕۆژنامەیکە پێشمەرگانەیی گشتییە کۆمەلەیی پێشمەرگە دێرینەکانی کوردستان دەریدەکات). ئاخر مامەند قەشقە لەشکری دادگای ههولێر و پارتی لەپشتە بۆیە هەرەشەیی ئەنفالکردن لە خەلک دەکات! با هەریەک لە کاردۆ، دادگای ههولێر و محهمەد مستەفا مەحمود ئەو نموونەیی بە سووکایەتی کردن بەرامبەر بەخۆیان بزانن و لە دادگادا سکالام لەسەر تۆمار بکەن! کورە گوێ نادەمێ با دەش بێتە سەر نو.

با دادگای ههولێر باش بزانی ئەوانەیی پەردەپۆشی لە تاوانەکان دەکەن یان دالەدی تۆمەتباران و ئەنفالچییەکان دەدەن کە لە دادگای بالای تاوانەکانی ئێراقەو بەتاوانی بەشداری کردن لە شالای ئەنفالەکان و هەولێ بەجێئوسایدکردنی گەلی باشووری کوردستان فەرمانی دەستگیرکردنیان دەرچوو، بەشدارن لە تاوانەکانی ئەو تۆمەتبار و ئەنفالچییانە.

ئایە دەبێت دادگای ههولێر ئەو نەزانیت کە پشتیوانی کردن و شارندنەوێ تۆمەتباران بەتایبەتیش تۆمەتبارانی ئەنفال، سزای یاسایی لەسەر؟ ئەگەر دادگا پێی وایە کە سەرکردایەتی کورد و بەرەیی کوردستانی لە سالی (1991)دا لێبووردنی گشتیی بۆ تەواوی سەرۆکجاش، فەرماندەیی مەفرەزە خاسەکان و تۆمەتباران دەرکردووە، ئەوێان وانییە چونکە لەلایەک چەندین سەرۆکجاش، فەرماندەیی مەفرەزە خاسەکان و تۆمەتباران بەدەستی یەکییتی نیشتمانیی کوردستان و پارتی دیموکراتی کوردستان کوژران و بەشیکیان لە پەرتووکیەکا مەدا ئاماژەم پێیان کردووە، لەلایەکی تریشەو لێبووردنەکە بۆ ناپاکی و خۆفروشی سەرۆکجاش، فەرماندەیی مەفرەزە خاسەکان و بەعسییە کوردەکان بوو بەر لە راپەرین، بەلام ژمارەکی زۆر لەوانە تا روخانی ڕژیم لە ڕێکەوتی (9.4.2003)دا پەيوەندی ژێر بەژێریان لەگەڵ ڕژیم سەدام هەر مابوو، کەچی لەبەرئەوێ ئەو جۆرە خۆفروشانە لە ریزەکانی پارتی و یەکییتی دابوون، هیچ ڕێوشوونیکە یاساییان لەدژ نەگرتنە بەر!

بیۆهفایی رۆژنامهی کوردستانی نوێ:

دادگای بهرای پارتی له ههولێر و دادوهری پارتی محهمهد مستهفا محمود كهركوكی له رێگای جاردانیکهوه كه له ههردوو رۆژنامهی خهبات، ژماره (3992)، ل (14) و كوردستانی نوێ، ژماره (5699)، ل (12) ی رۆژی ههینی، رێكهوتی (10.2.2012) دا بلاوكراوتهوه، داوادهكهن كه رۆژی (22.2.2012) له دادگای ناوبراو ئامادهبم بهتۆمهتی ئهوهی گوايه له پهرتووكی (ئینسكلۆپیدیای تاوانبارانی ئهنفال و كوردۆسایدكردنی گهلی باشووری كوردستان)، ههلساوم بهناوێراندنی مامهند مهولود سالح (مامهند قهشقه)، بهپێچهوانهش ئهگهر ئامادهی دادگا نهبم ئهوكاته دادبینی بهپاشمله بهرێوه دهچیت و بریاری خۆی دهدات.

سهبارت به رۆژنامهی خهبات كه ئه و جاردانهی بلاوكردۆتهوه يهك تۆزقال گلهییم نییه، چونكه خهبات رۆژنامهی حزبهكهی مامهند قهشقه و ههزارهها مامهند قهشقهی دیکهیه (با خهبات ئهوه به سووكایهتیکردن به رۆژنامهكه و بهناوێراندنی خۆی بزانییت و سكالام لهسهر تۆمار بكات). جا با خهبات-یش سكالای بكات، كوره هیچ نییه (گوم تا قوڵتر بیت مهلهی خوشتر دهییت)!

بهلام خو رۆژنامهی كوردستانی نوێ خۆی به رۆژنامهی شههیدان و حزبی شههیدان دهزانییت، كه گلهی زورم لێی هیه چونكه بهو كارهی كردیان شوورهییهكی گهرهیان بۆ خویان هینا!

ئهگهر رۆژنامهی كوردستانی نوێ يهك زهره ریز و وهفای به تهنیا بۆ ئه و شههیدانهی یهكیتی نیشتمانی كوردستان ههباوه كه بهدهستی مامهند قهشقه و جاشهكانی شههیدبوون ئه و جاردانهی دادگای بهرای ههولێری بلاونهدهكردوه، كه سكالای ئه و فرمانده مهفرزه خاسهیهی بهعس لهدری من له دادگای پارتی له ههولێر تۆماریکردوه (با دادگای ههولێر ناوهیانی دادگا به دادگای پارتی لهدری من بکهن به مادهیهك و ههولی دادگاییکردنم بدن)!

رۆژنامهی كوردستانی نوێ، دهستی بهرێوهبه و بهرپرسی لاپهههی ئاگادارییهكانی ئه و رۆژنامهیه، ئهگهر ریز و وهفایان ههباوه تهنیا بۆ خویانی بهناهق رژاوی شههیدان رۆسته مومهر مهولود كه مامهند قهشقه گرتویهتی و رادهستی ئه منی ههولێری كردوه و دواتر له سیداره درا، عهبدوللای مهلا قادر بهرپرسی كۆمیتهی رۆژههلاتی (ی. ن. ك.) كه بهدهستی مامهند قهشقه و جاشهكانی شههید بوو، دوو هاوولاتی ههولێر كه جلی سهوزیان پۆشیبوو و بهدهستی مامهند قهشقه و كۆپهكانی و جاشهكانی له گهههکی مههاباد شههیدكران، شههیدان ئهكرهم ئیسماعیل محهمهد (عهریف ئهكرهم) فرماندهی كهرت له تیپی (87)ی قهرهچو، سالح عومهر محهمهد و حاتهم سهعید عومهر عهویتهی كه ههردووکیان پێشمهرگهی ههمان كهرت و ههمان تیپ بوون، خاسیه سالح ئهمن عهویتهی دایکی شههید حاتهم و كافیه عهبدوللا مهنیج مهخموری كه مامهند قهشقه دهستی ههبووه له شههیدكردنیان، ئهوه ههركیز رێگیان بهخویان نهدهدا جارنامه و ئاگادارییهکی بهعسیانه بلاوبكهنهوه (با دادگای پارتی له ههولێر ئهوهش به سووكایهتی كردن به دادگاکی خۆی بزانییت).

رۆژنامهی كوردستانی نوێ رۆژنامهیهکی رۆژانهی (یهكیتی نیشتمانی كوردستان) و حزبییه، نهك رۆژنامهی حكومی تاوهكو ناچار بكریت ههموو ئاگادارییهكانی پهيوهند به دادگا و وهزارهتهكان بلاوكاتهوه، بۆیه بهئاسانی دهیتوانی كه ناوی مامهند قهشقهیان بینی بلاوی نهكهنهوه. ههروهك ئه و كارهی كه لیژنه دابهشكردنی ئه و (600) خانووهی گردهپهشهی ههولێر كه بۆ بنهمالهی شههیدانی یهكیتی نیشتمانی كوردستان دروست كراوه، دواي درهچوون و بلاوكردنهوهی پهرتووكهكه م جیهجییان كرد. يهكێك لهو كهسانهی كه له شههیری ناوخۆدا كوژرابوو و لیژنه ناوبراو بهنیاو بوو خانوویك بداته بنهمالهكهی، بهلام دواي ئهوهی ناوهكهی له پهرتووكهكه مدا دهبین و دهزانن كه پێشتر جاشیکی زل بووه و كهسیکی بیتاوانی شههیدكردوه، دهستبهجی ناوهكهی له لیستهكهدا دهكوژننهوه. ئهوه ههولێستی كوردانهی راست و دروسته لهلایهن لیژنه ناوبراو كه مایهی دهستخۆشی كردنه له ههموو لایهكهوه، نهك ئه و كارهی كوردستانی نوێ كردی.

ئەگەر بېتوو وەكو دەلەن ئەو كارە بەسەر (پۆژنامەى كوردستانى نوێ)دا تىپەپ بووبىت و ئاگادارى تاوانەكانى مامەند قەشقە نەبووبن، ئەو پىنويستە داوى خويندەنەوئەى ئەو نووسىنەم پوونكردەنەوئەى بىدەن و داواى لىبووردن لە شەهیدانى دەستى مامەند قەشقە بکەن، ئەگەر ئەوئەش نەكەن ئەوكاتە بلاوكردەنەوئەى ئاگادارىيەكى لەو جەشنە گەرەتەرىن شەرمەزارىيە بۆ پۆژنامەكە بەگشتى و بەرپرسى لاپەرەى ئاگادارى بەتایبەتى.

جا لە هەمووى ناخۆشتر ئەوئەى پاش ھەر نووسىنىك ھەندىك لە برادەران پىم دەلەن زمانى نووسىنت تۆزىك توندە، وەكو ئەوئەى گوللەكانى دەسلەلات نەرم بىت كە بەر جەستەى خۆنیشانەران و ھاوولاتیان دەكەون، یان وەكو ئەوئەى ئەوان بە گوللەى نەرم لە سۆرانى مامە ھەمە و سەردەشت عوسمان-یان دابىت و گوللەكانى ئەوان كەسى نەكۆشتىت و نووسىنەكانى ئىمە بە ھەزارەھا كەسى لەوان كۆشتىت. كەسانىكى زۆر ھەن گلەبى لە گوللەى دەسلەلات و گەندەلى و ناداپەرەوئەرى كۆمەلایەتى ئەوان ناكەن كە دەبىتە ھۆكارى گيان لەدەستدانى ھەزاران كەسى بىتوان، كەچى گلەبى لە زمانى نووسىنى نووسەران دەكەن! ئەو جۆرە كەسانە بىانەوئەى و نەیانەوئەى جىگۆركىيان بە گوللەى تەنگەكانى دەسلەلاتداران و وشەكانى نووسەران كەردووە، كە پىيان وایە گوللە دەربىنىكى زىر و نووسىنىش گوللەى لەناوبەرى گيان و جەستەى مەرقەكانە.

سەرۆكایەتى دادگای تىپە ئىچوونەوئەى ناوچەى ھەولێر

دادگای بەرايى ھەولێر ١/

ژمارە: ٢٧٣/ب/٢٠١٢

جاردان

بۆ داواى ئىكراو (دەرسىم رحمان فرحان)

داواكار (مامەند صالح مەلۇد) داواى ژمارە (٢٧٣/ب/٢٠١٢) ى ئەم دادگایە تۆماركەردووە لەسەرت كەداواى ئىكراو ھەلساوە بەناوئۆزاندنى داواكار پەرتووكى (ئىنسكلویدىيەى تاوانبارانى ئەنقال و كوردوسايدكردنى گەلێ باشوورى كوردستان) بۆیە داواى قەرەبوو دەكات وە برى قەرەبوو كەش دەخەملىنن بەبرى پارەى (٣٠٠,٠٠٠,٠٠٠) سى سەد ملیۆن دینارى عىراقى وە بوونى رەسمى داوا داواى برى (١٦٥٠٠) ھەزار دینار دەكات، وەلەبەرتەوئەى شوئىنى كاركردنشان و دانىشتنشان ناديارە بەپىي اشعارى موختارى ھەولێر گەرەكى خانەقا، بۆیە ئەم دادگایە برىارى دا بەپىگەياندن ئەركىگای دوو رۆژنامەى رۆژانەى ناوخۆیى بەمەبەستى ئامادەبوون ئەمەردەم ئەم دادگایە بۆ رۆژى دادبىنى (٢٢/٢/٢٠١٢) كات ٩ ى بەيانى بەپىچەوانەوئەى دادبىنى بەپاشمە ئەنجام دەدرت.

دادوئەرى يەكەم - محمد مصطفى محمود

[illegible][illegible]